

رئیس مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه خبر داد

تشکیل ستاد حقوقی برای مستندسازی خسارات جنگ تحمیلی

آسیب‌دیدگان جنگ به‌طور همزمان ارائه شده است. رئیس مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه عضویت مرکز در اتحادیه بین‌المللی وکلا را یکی از دستاوردهای مهم سال‌های اخیر دانست و گفت: «ظرفیت وکلای بین‌المللی مرکز نیز در این مدت ارتقا یافته است.»
عبدلیان‌پور تأکید کرد: «مرکز وکلا در سال‌های اخیر جایگاه خود را به‌عنوان یکی از مراجع پیشرو در پیگیری حقوقی دعاوی علیه دولت‌های متخاصم تثبیت کرده است.»

گزارش خبری

سمیه‌افشین‌فر

گروه اجتماعی

جنایات دشمن علیه مردم مظلوم کشورمان در جنگ ۱۲ روزه و رمضان مصداق جنایت جنگی است، بنابراین مستندسازی و بررسی ابعاد حقوقی این جنایت‌ها ضروری است.
حسن عبدلیان پور رئیس مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه، در نشست خبری که به مناسبت هفته قوه قضائیه برگزار شد به بیان دستاوردهای این مرکز در جریان جنگ ۱۲ روزه و رمضان پرداخت و از تقدیم و ثبت دادخواست به وکالت از خانواده‌های شهدای میناب علیه دولت متجاوز آمریکا خبر داد.
عبدلیان پور با اشاره به اقدامات این مرکز در جریان جنگ ۱۲ روزه گفت: «بیش از ۸ هزار ۵۰۰ پرونده مرتبط با این جنگ مورد بررسی قرار گرفته و گزارش جامعی در بیش از ۴ هزار صفحه تهیه شده است.»
به گفته عبدلیان‌پور در این دوره، سامانه ۱۲۹ به شکل شبانه‌روزی فعال بوده و خدمات حقوقی و روان‌شناختی به

معاون پژوهشی وزارت علوم از جزئیات طرح «استاد همبسته» به «ایران» می‌گوید

تجهیزات تحقیقاتی، کلید بازگشت نخبگان به کشور

گفت‌وگو با «ایران» درباره طرح «استاد همبسته» اظهار می‌کند: «ما تعداد زیادی محقق ایرانی در خارج از کشور داریم، اما هدف اصلی ما لزوماً بازگشت فیزیکی آنها نیست، بلکه «چرخش نخبگان» اهمیت بیشتری دارد. در واقع بسیاری از این نخبگان علاقه‌مند به فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فناوریانه هستند و تمایل دارند در کنار دانشگاه محل فعالیت خود، با یک دانشگاه دیگر نیز همکاری داشته باشند. طرح «استاد همبسته» که آیین‌نامه آن تدوین شده و به‌زودی به تصویب هیأت‌انما می‌رسد، به آن دسته از افرادی که شایستگی‌های علمی لازم و سابقه عضویت در هیأت‌علمی را دارند، اما در حال حاضر در کشور حضور ندارند، این امکان را می‌دهد که با انعقاد قرارداد با

درخواست‌های وکالت و پیگیری حقوقی بود.»

رئیس مرکز وکلا با بیان اینکه سرعت و دقت به‌طور همزمان در دستور کار کارشناسان قرار داشت، گفت: «در جریان جنگ ۱۲ روزه، کارشناسی ۸ هزار و ۶۵۱ واحد مسکونی، تجاری و اداری برای شهرداری تهران انجام شد که بخش عمده این موارد مربوط به مناطق آسیب‌دیده پایتخت بود. گزارش‌های کارشناسی پس از بازدیدهای میدانی در کوتاه‌ترین زمان ممکن تهیه و به مراجع ذی‌ربط ارائه شد.»

عبدلیان‌پور با اشاره به ارزیابی خسارات مراکز صنعتی، علمی و رسانه‌ای گفت: «ساختمان‌ها و تأسیسات سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، شهردک‌های صنعتی در استان‌های آذربایجان شرقی، هرمزگان، بوشهر، تهران و اصفهان، شرکت‌های خودروسازی از جمله ایران‌خودرو، سایپا و مدیران خودرو و همچنین مراکز علمی و دانشگاهی از جمله دانشگاه صنعتی شریف مورد کارشناسی قرار گرفتند. همچنین خسارات واردشده به برخی مراکز تولیدی و دارویی و ساختمان‌های وابسته به قوه قضائیه نیز توسط کارشناسان رسمی بررسی و مستندسازی شده است.»

استفاده از ظرفیت‌ها

برای احقاق حقوق شهدای میناب

رئیس مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه با بیان اینکه با تعدادی از وکلای برجسته بین‌المللی رایزنی و از آنان درخواست ارائه طرح‌ها و پیشنهادهای حقوقی شده است، توضیح داد: «این همکاری‌ها با اتکا به تعاملات و ارتباطات شکل گرفته میان مرکز و نهادهای حقوقی و اتحادیه‌های بین‌المللی وکلا در سال‌های اخیر دنبال شده است. پس از بررسی امکان‌سنجی مسیری‌های مختلف حقوقی، روند پیگیری دعاوی با استفاده از وکالت‌های اخذشده از خانواده شهدا، و مراکز وکلا همچنین از تدوین و ابلاغ نظام‌نامه کارشناسی ویژه مستندسازی خسارات جنگ خبر داد و گفت: «این دستورالعمل برپایه استانداردها و ضوابط بین‌المللی تهیه و در سامانه تخصصی مرکز بازگرداری شده است.» به گفته عبدلیان‌پور تمامی کارشناسان مکلف شدند گزارش‌های خود را براساس این چارچوب و با استناد به قواعد و استانداردهای بین‌المللی تنظیم کنند تا امکان استناد به این مستندات در مراجع و محاکم بین‌المللی فراهم شود.

ثبت در خواست بیش از ۳۷ هزار پیگیری حقوقی
عبدلیان پور با اشاره به راه‌اندازی سامانه ثبت درخواست‌ها در نخستین روزهای جنگ گفت: «در مجموع ۳۷ هزار و ۸۳۲ درخواست از طریق این سامانه ثبت شد که بخش قابل توجهی از آن مربوط به گرفته خواهد شد»
عبدلیان پور با تشکر

دادخواست شده و وارد مرحله رسیدگی قضایی می‌شود.

عبدلیان‌پور با بیان اینکه دادخواست‌های مربوط به خانواده شهدا در حال ثبت و پیگیری است، توضیح داد: «در این پرونده‌ها وکالت از خانواده‌های معظم شهدا در هر دو بخش حقوقی و کیفری اخذ شده و جلسات دادرسی در ماه‌های آینده برگزار خواهد شد. تمامی تشریفات قانونی از جمله ابلاغ به خواندگان، مطابق آیین دادرسی انجام شده و در این پرونده، اشخاص و نهادهای مختلف خارجی از جمله مقامات و شرکت‌های آمریکایی نیز به‌عنوان طرف دعوا قرار گرفته‌اند. در هفته‌های آینده نیز بخش‌های دیگری از دادخواست‌های مرتبط با خانواده شهدا به شکل مرحله‌ای ثبت و به مراجع ذی‌صلاح قضایی تقدیم خواهد شد.»

عبدلیان‌پور با تأکید بر رعایت دقیق تشریفات حقوقی گفت: «ابلاغ‌ها واقعی و قانونی انجام شده و اسناد آن در پرونده موجود است.» به گفته او، در این پرونده حجم بالایی از مستندات و دادخواست‌ها تنظیم شده که برای هر پرونده به شکل تفصیلی و با رعایت استانداردهای حقوقی تهیه شده است.

روایت تحول پلی به سوی آینده

همزمان با هفته قوه قضائیه اصحاب رسانه از نمایشگاه «روایت تحول قوه قضائیه» بازدید کردند. این نمایشگاه از سه بخش اصلی «پیشینه دستگاه قضا قبل از آغاز رویکردهای تحولی»، «کلان پروژه‌های تحولی انجام شده در عدلیه» و همچنین «چشم‌انداز سه سال آینده دستگاه قضایی» تشکیل شده است. هدف نمایشگاه حاضر که به همت مجموعه قوه قضائیه و معاونت‌ها و بخش‌های ذیربط آن تهیه شده، روایت سیر تحولات در دستگاه قضایی برای آشنایی و آگاهی هر چه بیشتر مردم با مجموع امور در عدلیه است.

در این نمایشگاه علاوه بر روایت سیر تحولات در عدلیه که مرتبط با خدمات‌رسانی مطلوب‌تر و عادلانه‌تر به مردم می‌شود، حجم کار بالا و شبانه‌روزی در مراجع و مراکز قضایی نیز برای مردم روایت می‌شود. به گفته دست‌اندرکاران برگزاری این نمایشگاه یکی از هدف‌گذاری‌های روایت تحول در قوه قضائیه این است که بر مبنای دستاوردهای فعلی بتوانند به آینده، پل بزنند؛ تا در آینده نیز هرچه بیشتر برای عدالت‌سختی و تمهید مقدمات کنند و اسباب و ابزار لازم برای آن را تدارک ببینند و به تأکیدات مؤکد رئیس قوه قضائیه، که امور قضایی و حقوقی مردم باید هر چه راحت‌تر، ارزان‌تر و سریع‌تر، در دسترس آنان قرار گیرد؛ جامه عمل بپوشانند.

در نمایشگاه روایت تحول، نحوه فعالیت و همچنین جدیدترین آمار و ارقام مربوط به سامانه‌های هوشمند عدلیه نظیر سامانه استعلامات مالی و قضایی، سامانه ارجاع هوشمند کارشناسی، سامانه انتشار آرا و احکام قضایی، سامانه سنجش رضایت برخط مردمی، سامانه اطلاعاتی مؤثر اشخاص، سامانه اعتبار معاملاتی اشخاص، سامانه شناسایی شهود حرفه‌ای، سامانه ثبت من، سامانه بانک ژنتیک، سامانه سجم و همچنین

برش

عبدلیان‌پور گفت: «هدف اصلی، جلوگیری از هرگونه خدشه حقوقی در فرآیند رسیدگی و تضمین استحکام آرای احتمالی در مراجع داخلی و بین‌المللی بوده است.»

ارزیابی‌های دقیق کارشناسی در مناطق آسیب‌دیده

رئیس مرکز وکلا با اشاره به روند میدانی مستندسازی در مناطق مختلف کشور گفت: «کارشناسان مرکز در روزهای ابتدایی وقوع حوادث، در مناطق همچون میناب، لامرد و دادگستری لارستان حضور یافته و ارزیابی‌های دقیق کارشناسی را انجام داده‌اند. در این حوادث برخی مصادیق نقض حقوق بشر و حقوق بشردوستانه از جمله حمله به اماکن امدادی نیز ثبت و مستندسازی شده و گزارش‌های ملحوظ به پرونده‌های قضایی ملحق شده است. به گفته رئیس مرکز وکلا براساس دستور رئیس قوه قضائیه، پرونده‌ها به شکل اولویت‌بندی شده در حال رسیدگی است و تلاش می‌شود ضمن رعایت کامل تشریفات قانونی، روند پیگیری‌ها در کوتاه‌ترین زمان ممکن انجام شود.

برش

سامانه مدیریتی پایش، ارائه می‌شود. این نمایشگاه همچنین آخرین اطلاعات مربوط به خودکاربری‌های قضایی، نصب دوربین روی لباس ضابطان، نصب پابند برای سارقان حرفه‌ای، فرآیندهای مربوط به ابلاغ الکترونیک و پایان نسل ابلاغ‌های کاغذی و سنی، میزان دادرسی‌های الکترونیک و دادگاه‌های علنی برخط برگزار شده را به اطلاع مخاطبان خود می‌رساند.

اشتغالزایی برای ۴۵ هزار زندانی

تصورسازی اقدامات گسترده عدلیه در حوزه اشتغال زندانیان، بخش دیگری از این نمایشگاه را تشکیل می‌دهد؛ اشتغالزایی برای ۴۵ هزار نفر در زندان‌ها طی سال‌های گذشته، تولید ۵ هزار نوع محصول زیر نظر بنیاد تعاون زندانیان و راه‌اندازی ۴۰ فروشگاه زنجیره‌ای حامی و همچنین پوشش قریب به ۵۸ هزار و ۷۰۰ خانوار توسط انجمن‌های حمایت از زندانیان در سال گذشته، گوشه‌ای از آمارهایی است که در این قسمت از نمایشگاه ارائه می‌شود.
ارائه آمارهای عملکردی قوه قضائیه در زمینه حمایت از تولید طی سه سال اخیر، از دیگر قسمت‌های نمایشگاه روایت تحول است؛ جلوگیری از تعطیلی دو هزار و ۱۵۱ کارخانه و معانعت از بیکاری بیش از ۱۹۱ هزار نفر در سراسر کشور، از جمله مطالب ترسیم شده در این بخش است.
نمایش تصویری شادی زندانیان در روز اعلام عفو معنای حکومتان و متهمان در بهمن ماه سال ۱۴۰۱ و به تصویر کشیدن وضعیت سال‌های پیش و امروز انبارهای اموال تملیکی، از دیگر بخش‌های نمایشگاه روایت تحول قوه قضائیه است.
یکی دیگر از قسمت‌های این نمایشگاه، سیر اقدامات انجام شده توسط عدلیه در پرونده‌های مهم حوزه مبارزه با فساد اقتصادی را به تصویر کشیده است.

و غیرایرانی به صورت مشترک فعالیت می‌کنند. بر این اساس، اگر یک محقق ایرانی در انجام پروژه خود از همکاری یک محقق خارجی بهره گیرد، مورد حمایت قرار خواهد گرفت. اکنون نیز در حال رایزنی هستیم تا این حمایت‌ها از طریق «بنیاد ملی علم ایران» تأمین شود.»
او درباره جزئیات حمایت از اساتید در زمینه امکانات پژوهشی، تسهیلات اقامتی و حمایت‌های مالی توضیح می‌دهد: «طبق آیین‌نامه «استاد همبسته»، تمرکز اصلی بر حمایت از خود تحقیق و پژوهش است؛ چراکه محققان معمولاً برای پیشبرد پروژه‌های خود به دنبال جذب گرنت هستند. از این‌رو، تسهیلاتی پیش‌بینی شده تا هزینه‌های تحقیق پوشش داده شود. پیش از این نیز مدل‌هایی تحت عنوان «پل ارتباطی بین دو کشور» داشتیم که در آن، پروژه‌ای تعریف می‌شد و دو کشور از آن حمایت می‌کردند. این طرح نیز در همان راستا برای پوشش هزینه‌های تحقیق است و خروجی آن به شکل مقاله، پتنت (حق اختراع) و نوآوری‌های ثبت‌شده، ارائه خواهد شد.»

بهبود می‌یافت. زمانی که شاخص دانشجو به استاد بالاتر از ۲۵ باشد، جایگاه ما در رتکینگ‌ها و ارزیابی‌های بین‌المللی دانشگاه‌ها به‌شدت آسیب می‌بیند.»
او همچنین درباره تأثیر جذب اساتید بر بهبود این شرایط می‌گوید: «قطعاً جذب اعضای هیأت علمی جدید می‌تواند به بهبود این وضعیت کمک کند، به شرط آنکه فرآیند جذب روان‌تر شود و ردیف‌های استخدامی مناسبی در اختیار وزارت علوم قرار گیرد. در حال حاضر افراد زیادی داریم که بیش از دو سال در انتظار طی شدن فرآیندهای اداری و استخدامی در دانشگاه‌ها معطل مانده‌اند.»

«حمایت از سرچ‌لب‌ها» است. همچنین طرح جامع «پژوهانه» را داریم که قبلاً در هیأت‌انمای دانشگاه‌ها به تصویب رسیده است؛ این طرح کمک می‌کند هزینه پژوهش‌ها در اختیار هیأت علمی قرار گیرد.»

او درباره این موضوع که طبق آیین‌نامه «استاد همبسته» اولویت‌بندی جذب اساتید در چه حوزه‌هایی است، می‌گوید: «جذب اساتیدی در رشته‌های مختلف به شکل ترکیبی خواهد بود، اما در حوزه‌هایی مانند علوم شناختی، هوش مصنوعی، کوانتوم و رشته‌های مهندسی که در برنامه هفتم توسعه دارای اولویت هستند، تأکید بیشتری شده؛ تلاش این است که هم تعدادی از این افراد را بورسیه و هم از نخبه‌های خارج از کشور استفاده کنیم.»

نیازهای کشور، مهم‌ترین انگیزه برای بازگشت نخبگان

ابطحی درباره مهم‌ترین عاملی که باعث شده این افراد به کشور برگردند، تمایل داشته باشند در ایران کار کنند، می‌گوید: «ما هنوز تخمینی از اینکه موج

برش

کمبود استاد در دانشگاه‌های کشور

معاون پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری درباره این موضوع که دانشگاه‌ها با چه میزان کمبود استاد مواجه هستند، می‌گوید: «نسبت تعداد دانشجو به استاد در دانشگاه‌های ایران وضعیت مطلوبی ندارد. به‌عنوان مثال، نسبت استاندارد باید زیر ۲۵ دانشجوی به ازای هر استاد باشد و حتی در حالت ایده‌آل باید از این مقدار هم کمتر شود، اما متأسفانه میانگین ۲۱ تا ۲۵ دانشجو، وضعیت بهترین دانشگاه‌های ماست. در برخی دانشگاه‌های صنعتی، با ۱۲ هزار دانشجو تنها ۵۰۰ استاد داریم که آمار نگران‌کننده‌ای است. اگر می‌توانستیم این نسبت را به ۱۵ دانشجویه ازای هر استاد برسانیم، شرایط